

**Olimpiada interdisciplinară CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
(Limba și Literatura Română și Religie - LICEU)
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București**

**Probă scrisă
CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
20 aprilie 2024**

Clasa a X-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

*Drumurile pe cari nu le umblăm,
drumurile ce rămân în noi,
ne duc și ele, fără număr, undeva.
Cuvintele pe care nu le rostim,
cuvintele ce rămân în noi,
descoperă și ele, fără de margini, făptura.
Luptele ce nu le dăm,
luptele ce rămân în noi,
ne lărgesc și ele în taină patria.
Sămânța pe care n-o dăruim,
sămânța ce rămâne în noi,
multiplică și ea fără capăt viața.*

.....
*Și pretutindeni prin toate
Își pune temei poezia.*

Lucian Blaga, *Inscripție*

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la textul dat.

20 de puncte

1. Precizează ideea poetică a textului. **4 puncte**
 2. Identifică două motive literare. **4 puncte**
 3. Transcrie, din text, o figură de stil, pe care o vei comenta. **4 puncte**
 4. Explică semnificația secvenței: *Cuvintele pe care nu le rostim,/cuvintele ce rămân în noi,/descoperă și ele, fără de margini, făptura.* **4 puncte**
 5. Prezintă, în 40–60 de cuvinte, rolul utilizării verbelor la modul indicativ, timpul prezent. **4 puncte**
- Notă:** Se punctează și respectarea normelor de punctuație și de ortografie.

B. Redactează un eseu de minimum 200 de cuvinte în care să prezinți importanța cunoașterii de sine, valorificând textul dat, dar și experiența personală și culturală/religioasă.

20 de puncte

În redactarea eseului, vei avea în vedere:

- prezentarea propriei viziuni asupra importanței cunoașterii de sine; **6 puncte**
- ilustrarea viziunii prezentate cu două secvențe comentate din text; **4 puncte**
- valorificarea a două experiențe, una personală și una culturală/religioasă; **6 puncte**
- dezvoltarea unui punct de vedere original asupra temei. **4 puncte**

PARTEA a II-a

40 de puncte

Se dă textul:

Omul este o ființă tainică și nemăsurat de bogată; în țesătura sufletului său pot sta lucruri de nimeni bănuite. Nici după cele mai lungi și mai atente conviețuiri nu ne putem socoti în drept de a judeca pe altul. În fiecare dintre noi sălășluiesc atâtea puteri și slăbiciuni, atâtea frumuseți și lucruri urâte, încât cu greu am putea alege adevărul și împărți dreptatea. Numai o închipuire neîntemeiată despre natura făpturii noastre ne poate face să apucăm pe o cale atât de pripită și inumană. [...]

În fața oamenilor care voiau să omoare cu pietre femeia păcătoasă, Iisus a spus: „Cine dintre voi este fără de păcat să arunce cel dintâi cu piatra”. Oamenii, la auzul acestor cuvinte, s-au înspăimântat și au dat cu toții înapoi. I-a muștrat întrebarea.

Tainele sufletului omenesc, neputința noastră de a le pătrunde și natura slabă nu ne îndreptățesc să ne ridicăm ca judecători.

Judecătorul cel drept este numai Dumnezeu.

Ernest Bernea, *Îndemn la simplitate*

Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, utilizând informații din textul dat.

20 de puncte

1. Identifică două motive pentru care nu putem să fim judecătorii semenilor noștri. **4 puncte**
2. Menționează sensul afirmației: *Judecătorul cel drept este numai Dumnezeu.* **4 puncte**
3. Transcrie secvența care indică o formă de manifestare a conștiinței morale. **4 puncte**
4. Prezintă, în 40–60 de cuvinte, valorificând textul dat, modul în care conștiința morală influențează comportamentul omului. **4 puncte**
5. Explică, în 40–60 de cuvinte, o semnificație a secvenței: *În fiecare dintre noi sălășluiesc atâtea puteri și slăbiciuni, atâtea frumuseți și lucruri urâte, încât cu greu am putea alege adevărul și împărți dreptatea.* **4 puncte**

Notă: Se punctează și respectarea normelor de punctuație și de ortografie.

B. Redactează un eseu, de minimum 200 de cuvinte, despre conștiință și demnitate în relațiile dintre semeni, valorificând experiența ta culturală și/sau religioasă.

20 de puncte

În redactarea eseului, vei avea în vedere următoarele:

- corelarea conținutului textului cu reperul tematic propus; **6 puncte**
- valorificarea unor concepte specifice din sfera valorilor religioase; **6 puncte**
- enunțarea unor judecăți de valoare care să transmită experiența ta culturală și/sau religioasă; **6 puncte**
- dezvoltarea unei viziuni originale asupra temei. **2 puncte**

REDACTARE

10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă **10 puncte**, astfel:

- existența părților componente; **2 puncte**
- coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi; logica înlănțuirii ideilor, în compuneri); **6 puncte**
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată); **1 punct**
- respectarea limitelor minime de cuvinte. **1 punct**